

Zwervende pantserjuffer met watermijten. Foto: Hugo van der Slot

op bij de bloemen die zij bezoeken. Met de legboor wordt er een eitje gelegd in het achterlijf van de hommelt. De larven leven van de organen van de hommelt en verpoppen. De hommelt sterft. In een aantal gevallen kruipt de werkster voordat zij overlijdt in de grond, voor de pop een ideale manier de winter door te komen. Na de winter ontpopt de vlieg en kruipt uit de grond.

Ik ben op zoek gegaan naar de (parasitaire) relaties bij een aantal insectengroepen. En wat een verhalen kwam ik tegen, te veel om hier allemaal te melden. En wat is en blijft de natuur toch bijzonder, en soms ook bijzonder wreed...

Mocht je je verder willen verdiepen in de bronnen die hieronder in de literatuurlijst opgenomen zijn: een mailtje naar insectenwerkgroep@ gmail.com, en je ontvangt de lijst met actieve links naar die bronnen.

Bron foto geparasiteerde mier:
https://nl.m.wikipedia.org/wiki/Bestand:Ant_Killed_by_Fungus_-_Cockscomb_Wild-life_Sanctuary,_Belize.jpg

Literatuur

Bijenhouden, 2011, <https://www.bijenhouden.nl/phpbb/viewtopic.php?t=28400>
 BN DeStem, 2013, *Hommels in Nederlandse kassen mogelijk besmet met parasieten*, <https://www.bndestem.nl/overig/hommels-in-nederlandse-kassen-mogelijk-besmet-met-parasieten~a9e2c19a/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>
 Davids, C. 1997, in *brachytron* 1:451-55, <https://www.brachytron.nl/wp-content/uploads/2018/04/Brachytron-1-2-4.pdf>
 Davids, C. 2004, in: *Entomologische Berichten* 64(2): 51-58, <https://edepot.wur.nl/51629>
 Dijkshoorn, de Vries, Wasscher, 2019: *presentatie Watermijten & libellen: kort de stand van zaken*, [*tie-kort-stavaza-studiedag.pdf*
 Eis, z.d., <https://www.bestuivers.nl/bedreiging/oorzaken>
 Falk, Steven, 2018, *Veldgids bijen voor Nederland en Vlaanderen*, Kosmos Heivers, P. 20129: op de website van \[odonata.be\]\(http://odonata.be\), <https://www.odonata.be/nieuws/366-2019-een-rode-watermijt-voor-het-eerst-op-de-gaffelwaterjuffer-waargenomen>
 Imkers Neteland, 2022, *Hommels met mijten, zijn mijten bij hommeltkoninginnen gevaarlijk?* <https://www.imkersneteland.be/hommels-met-mijten/> = Kijne, Maartje, 2017 <https://natuurwijzer.naturalis.nl/leerobjecten/koekoekshommels>
 National Geographic, 2019, <https://www.nationalgeographic.nl/dieren/2019/04/kijk-hoe-een-parasitaire-schimmel-mieren-in-zombies-verandert>
 Roedel, A. van, 2014, op kennislink <https://www.nemokennislinc.nl/publicaties/honing-bij-besmet-wilde-hommelt/>
 Sheldrake, Merlin, 2020, *Verweven leven, de verborgen wereld van schimmels*, atlascontact.
 Strien, W. van, 2014, *hommelhorror*, <https://blog.willyvanstrien.nl/2014/05/31/hommelhorror/>
 Vlinderstichting, 2013, *nieuwsbericht: De libellenbijtmug: een nieuwe parasiet op Libellen*, <https://www.vlinderstichting.nl/actueel/nieuws/nieuwsbericht/de-libellenbijtmug-een-nieuwe-parasiet-op-libellen>
 Vlinderstichting, 2021, *nieuwsbericht: Libellenbijtmuggen parasiteren steeds meer libellen* <https://www.vlinderstichting.nl/actueel/nieuws/nieuwsbericht/libellenbijtmuggen-parasiteren-steeds-meer-libellen>](https://www.brachytron.nl/wp-content/uploads/2019/03/Presenta-</p>
</div>
<div data-bbox=)

De Kostgangerboleet

Door Els Jonkers-Groot

Een prachtige naam voor een paddenstoel is kostgangerboleet.

Voordat de kostgangerboleet wordt besproken, eerst een algemene inleiding over het fenomeen de paddenstoel.

Wat is een paddenstoel?

De paddenstoel is het vruchtlichaam van een schimmel. Schimmels leven van de afbraak van dood of levend materiaal. In het bos zijn ze erg nuttig, omdat ze alles wat dood of zwak is opruimen. Zonder de schimmels zou het veel langer duren voordat dode planten en dieren in het bos zouden zijn verdwenen.

Er zijn ook schimmels die andere voedselbronnen gebruiken. Een daarvan is de kostgangerboleet.

Wat is een kostgangerboleet?

Een boleet is een gaatjeszwam, waarbij de sporen gevormd worden in de buisjes onderaan de hoed van de paddenstoel. Enkele voorbeelden van boleten zijn eekhoorntjesbrood, fluweelboleet, heksenboleet en dus ook de kostgangerboleet. Wij (de paddenstoelenwerkgroep) zien hem eenmaal per jaar in het Mildenburgbos. Deze kostgangerboleet groeit op de gele aardappelbovist en incidenteel op een wortelende aardappelbovist. We zien hem voornamelijk in de duinstreken en op de hoge zandgronden. De gele aardappelbovist is een buikzwam, die hoofdzakelijk voorkomt in bossen en op heidevelden.

Kostgangerboleet. Foto: Ria Mellegers

Een buikzwam ziet eruit als een rond bolletje al dan niet met een steel, waarbij de sporen in de bol zitten. De kostgangerboleet zit vaak met 5 à 6 paddenstoelen op een gele aardappelbovist en zit met de voet aan de onderkant van de steel stevig verankerd in zijn gastheer: de aardappelbovist. Zij mergelen hun gastheer totaal uit, zodat deze zelfs geen rijpe sporen meer kan maken. De wetenschappelijke naam van deze paddenstoel is *Boletus parasiticus*. Het is dus een echte parasiet, hij profiteert volkomen van zijn gastheer en doet zijn naam eer aan.